

7/3878
GK 106

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

ÇOK İVEDİ
26.03.2012

Sayı : B.06.0.SPG.0.01.00.00-026.21 -2012/1844745
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Osman
Korutürk 7/3878

TBMM BAŞKANLIĞINA

İlgi: 13 Mart 2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-120.07[7/4708]-88787-53662 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Osman Korutürk'ün ilgede kayıtlı 7/3878 esas numaralı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek: 8 sayfa

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN OSMAN KORUTÜRK
7/3878 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU:

Bilindiği gibi, ülkemizdeki Gayrimüslim Türk vatandaşlarıyla Yunanistan'daki Müslüman Türk azınlığın karşılıklı hakları Lozan Antlaşmasıyla teminat altına alınmıştır. Bugüne kadar gerek Türkiye, gerek Yunanistan'da, siyasal konjonktürün de etkisiyle, çeşitli dönemlerde bu antlaşmadaki hükümlerle çelişebilecek bir kısım uygulamalar görülmüş, bu bağlamda, Türkiye ve Yunanistan'ın AB sürecinde yaşadıkları 30 yıllık demokratikleşme sürecinde her iki ülke azınlıklarının daha da belirginleşen bazı şikayetleri ortaya çıkmıştır. İki ülke AB uyum süreci çerçevesinde azınlık haklarıyla ilgili çeşitli reformlara girişmiş, 2008 yılındaki karşılıklı reformları hayata geçirilmiştir. Gecikmiş de olsa, bu adımlar olumlu gelişmeler olarak değerlendirilmektedir.

Türkiye, bu olumlu süreci daha da ileri götürerek, 27.08.2011 tarihinde 1936'dan sonra el konulan azınlıklara ait Gayrimüslim vakıflarının mallarının iadesine dair bir karar almış ve böylelikle bu alanda hukuk devletinin gereklerinin yerine getirilmesi yolunda isabetli bir adım atmıştır. Hal böyle olmakla birlikte, Hükümetin bunu ayrı bir yasa değişikliğiyle yapmak yerine, düzenlemenin niteliğiyle hiçbir ilgisi bulunmayan 1/300 esas numaralı "Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında" KHK içine gizleyerek kamuoyu dikkatinden uzak tutmaya çalışması yadırganmıştır. Bunun sebebi nedir?

Öte yandan, Türkiye'nin attığı bu olumlu adımlar karşısında, Yunanistan'ın 2008 yılında yürürlüğe koyduğu ve halen geçerli olan yasanın, gerek Lozan Antlaşması uyarınca, gerek AB normları çerçevesinde tanımakla yükümlü olduğu Türk azınlık haklarını Türkiye'nin son reformlarla ulaştığı seviyede tanıyıp tanımadığı konusunda ciddi kuşkularımız bulunmaktadır. Bu bağlamda:

- 1) Yunanistan'ın Türk vakıflarının mal varlığını idare eden heyetin başındaki müftülerin seçimlerine 1964'ten beri müdahale ettiği, Türk azınlık üzerindeki müdahale ve baskıların Albaylar Cuntası döneminde iyice arttığı, fakat ülkenin demokrasiye dönüşüyle de baskıların azalmadığı, 1985'ten itibaren de Yunanistan'ın müftü seçimini yasakladığı ve müftüleri atamayla belirleme yoluna gittiği, ayrıca vakıf yöneticilerini de Yunan devletinin atadığı; müftülerin seçim yoluyla belirlenmesiyle ilgili olarak Yunan hükümetinin defalarca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde dava edildiği, AİHM'nin müftülerin seçimle atanması yolunda karar aldığı; ancak bu kararın Yunan hükümetince uygulanmadığı bilinmektedir. Müftülerle ilgili AİHM kararının Yunan hükümetince uygulanmasının sağlanması için, bu konuda yetkili merci olan Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi nezdinde AKP hükümetince herhangi bir girişim yürütülmekte midir?
- 2) Lozan Antlaşması'nın 37-44. maddeleri, Türkiye'deki Gayrimüslimlerin haklarını ve Türkiye'nin bunlarla ilgili yükümlülüklerini tanımlamaktadır. Bunları izleyen 45. maddeye göre ise Türkiye'nin Gayrimüslimlere ilişkin yükümlülüklerinden Yunanistan'ın da Müslüman Türk azınlık için aynen sorumlu olduğu belirtilmektedir. Bu konu AKP hükümetince ne şekilde izlenmektedir? Öte yandan, 1947 yılında Yunanistan'a katılmış olan 12 Ada'da bulunan Müslüman Türk azınlığı ve bu azınlığa ait vakıf mallarının da, en azından insan hakları açısından Batı Trakya ile paralel bir uygulamaya tabi olması gerekmektedir. Bu

konu AKP hükümetince içinde bulunduğumuz dönemde bu yönden ele alınmış ve bunların üzerinde herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?

- 3) İslam Hukuku'nda vakıf mallarının satışı, kat mülkiyeti usulü ile kiralanması ya da üzerlerine ipotek konulması yasak olduğu halde Yunanistan tarafından kabul edilen yeni yasa metninin 4. maddesinin bu uygulamalara izin verdiği görülmektedir. Bu sayede zaman içerisinde vakıf mallarının başka odaklarca ele geçirilebilmesinin önü mü açılmaktadır? Türkiye'nin, Yunanistan Hükümetinin Türk vakıflarının müteveli heyetlerine atayacağı işbirlikçi vakıf yönetim heyetleri eliyle Türk vakıf mallarını keyfi olarak elden çıkartmasının önünün açılmasına yönelik herhangi bir itiraz veya girişimi olmuş mudur? Keza, Türk vakıflarına Yunan makamlarınca zaman zaman çıkarılan ve belli aralıklarla silindiği öne sürülmesine rağmen dönem dönem gündeme getirilen yüklü vergi borçları sorunu şu anda ne aşamada mıdır? Bu konu, nihai çözüm getirilmesi amacıyla Yunan makamlarıyla ele alınmakta mıdır?
- 4) Yunanistan tarafından kabul edilen 2008 tarihli yasının metninde, Batı Trakya'da defin işlemlerine açık Müslüman mezarlıklarının vakıf malı statüsünde alındığı, fakat artık defin yapılmayan mezarlıkların kamusallaştırılmasının hükme bağlandığı görülmektedir, Yunanistan'ın 2008 yasası hükümleri uyarınca sivil Türk mezarlıklarını korumasının garanti altına alınması için herhangi bir girişim planlanmakta mıdır? Yunan Hükümetinin mezarlık arazilerini buralarda yatanların hatırasıyla bağdaşmayacak ticari faaliyetlere açması nasıl önlenecektir?
- 5) Ülkemizde 2008 yılında yürürlüğe giren 5737 sayılı yeni vakıf yasası, Türkiye'deki Gayrimüslimlerin vakıflarının yönetimine Türk vatandaşı olmayanların da katılabileceği hükmünü içermektedir. Bu uygulama doğrultusunda Yunanistan'da Yunan vatandaşı olmayanların, örneğin Türk vatandaşlarının da Yunanistan'daki Türk vakıflarında temsiliyle ilgili bir düzenleme yapılmış mıdır? Hükümet bu konuda bir girişimde bulunmuş veya bulunacak mıdır?
- 6) Lozan Antlaşması'na göre Türkiye, İstanbul Rumlarına Müslüman Türklerle eşit vatandaşlık hakları vermiştir. Lozan Antlaşması'nın 45. maddesine göre Yunanistan'ın da bu konuda mütekabiliyet yükümlülüğü bulunmasına rağmen, Yunan devleti kendi hukuk sisteminde vatandaşları, "asıllılık" ve "uyrukluluk" kriterlerine ayırmaktadır. Lozan'ın Yunanistan tarafından bu şekilde ihlaline karşı Türkiye Lozan'a dayanarak bugüne kadar Yunanistan'a karşı herhangi bir itirazda bulunmuş mudur?
- 7) Yukarıdaki maddede belirtilen durumla bağlantılı olarak, Yunan Vakıf Yasası'nda sonradan yürürlükten kaldırılan 19. maddenin uygulanması sonucu "Yunan ırkından olmadıkları için" Yunanistan'dan "bir daha dönmek üzere" çıktıkları bahanesiyle Yunan vatandaşlığından çıkarılan ve içlerinde Yunan Silahlı Kuvvetleri'nde zorunlu askerlik hizmeti yapanların dahi mevcut bulunduğu, Avrupa Irkçılıkla Mücadele Komitesi'nin rakamlarına göre 60.004 rakamına ulaşan Türk soyluların yeniden Yunan vatandaşlığını kazanmaları konusunda Hükümetin Yunan makamları nezdinde girişimleri olmuş mudur?

- 8) Yunanistan'daki Türk azınlığın okullarında Türkiye'den mezun olan öğretmenlerin görev alamaması uygulaması devam etmekte midir? Bu nedenle Türk azınlık okullarında öğretmenlik formasyonu olmayan kişilerin istihdam edildiği doğru mudur? Eğer doğruysa bu korü Hükümet tarafından Yunan Hükümetiyle ele alınmış mıdır? Yine bu bağlananda, Yunanistan'daki Türk azınlığın ana okulları sorunu bir çözüme kavuşturulmuş mudur?

YANIT:

- 1) Yunan makamları, İskeçe ve Gümölcine'deki seçilmiş Müftülerin dini bayramlar ve diğer kutsal günler vesilesiyle yayınladıkları mesajlar üzerine, seçilmiş Müftüler aleyhine "Müftölük sıfatını gasp ettikleri" gerekçesiyle çok sayıda dava açmıştır. Tümü mahkumiyetle sonuçlanan sözkonusu davalar iç hukuk yolları tüketildikten sonra AİHM'ne taşınmış; anılan Mahkeme beş kez, Yunanistan'ın Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ifade hakkını güvence altına alan 9. Maddesini ihlal ettiğine hükmetmiştir.

İlgili AİHM kararlarında, Yunanistan'da Müftülerin seçimle belirlenmesi gerektiği yönünde herhangi bir hüküm bulunmamakla birlikte Mahkeme, seçilmiş Müftülerin yasal/kaza yetkilerini kullandığı ve kamu düzenini tehdit ettiğine dair bir emare bulunmadığı; çoğulcu toplumlarda dini liderlik konusunun gerilim kaynağı olabileceği, ancak devletin bu durumdaki rolünün birbiriyle rekabet içinde olan gruplara rağmen hoşgörü ortamını güvence altına almak olduğu yönünde görüş bildirmiştir.

Bu bağlamda, 13 Temmuz 2006 tarihinde Yunanistan aleyhine sonuçlanmış olan son iki "Aga" davası, AK Delegeler Komitesi'nin 5-6 Aralık 2006 tarihlerinde gerçekleştirilen toplantısında ele alınmıştır. AK Delegeler Komitesi'nin anılan davalara ilişkin kararında, AİHM'nin seçilmiş Gümölcine Müftüsü İbrahim Şerif ile seçilmiş İskeçe Müftüsü merhum Mehmet Emin Aga lehine vermiş olduğu kararların uygulanmasına yönelik olarak Yunanistan tarafından alınan genel tedbirlerin, benzer ihlallerin yaşanmasını engelleyecek nitelikte olmadığı vurgulanmış ve özellikle dini özgürlükler alanında, Yunan yargı makamlarının AİHM'nin içtihatlarına uygun biçimde hareket etmelerini sağlayacak önlemlerin ivedilikle alınması talep edilmiştir.

Diğer yandan, isimlerinde "Türk" sözcüğü geçtiği için kapatılan soydaş sivil toplum kuruluşlarına ilişkin davalar hakkında alınan ve Azınlığın dernekleşme özgürlüğünün ihlal edildiğini belirten AİHM kararlarının uygulanması hususuna, AK Bakanlar Komitesi'nin Türkiye'nin de Dönem Başkanlığı'nın bir bölümünü kapsayan 2010 Yıllık Raporu'nda yer verilmiştir.

AİHM kararlarına konu teşkil eden dernekleşme özgürlüğünün kısıtlanması ve etnik kimliğin inkarı konuları başta olmak üzere, BTTA'nın karşı karşıya kaldığı sorunlar hakkında Azınlık sivil toplum kuruluşları tarafından AK AİHM Kararlarının Uygulanması Daire Başkanlığı, AK Delegeler Komitesi, AGİT ve BM platformlarına

yönelik olarak gerçekleştirilen bilgilendirme çalışmaları yakından takip edilmekte ve desteklenmektedir. Bu konuda Hükümetimizi memnun eden bir husus da, Batı Trakya Türk Azınlığının kurmuş olduğu sivil toplum kuruluşlarının, gerek AGİT, BM, Avrupa Konseyi gibi kuruluşların çatısı altında, gerek insan ve azınlık haklarını izleyen özerk STK'lar tarafından düzenlenen uluslararası toplantılara katılarak maruz kalman hak ihlallerini etkin bir şekilde savunmakta olmalarıdır.

- 2) Gayrimüslim vatandaşlarımızın haklarının iyileştirilmesi alanında, esasen kendi vatandaşlarımızı ilgilendiren insan hakları ve ibadet özgürlüğü meseleleri olması bakımından gerekli adımlar karşılık beklemezsizin atılmaktadır. Söz konusu adımlarımız Yunan makamlarıyla çeşitli düzeylerdeki temaslarımızda da karşılıklı anlayışı çerçevesinde olmasa da uygun şekilde gündeme getirilmektedir. Üçüncü çevrelerin yanı sıra, Yunan basınında da son dönemde, Türkiye'nin bu açılımlarından olumlu şekilde bahseden ve Yunan makamlarını da artık benzer adımlar atmaya teşvik eden haber ve yorumlar çıkmaktadır.

Batı Trakya Türk Azınlığının ikili ve çok taraflı antlaşmalarla güvence altına alınmış bulunan haklarının çağdaş hukuk normları tahtında korunması ve dini özgürlükler, eğitim, etnik kimliğin ifadesi, dernekleşme özgürlüğü ve diğer bazı alanlardaki sorunlarına çözüm bulunması yönündeki beklentilerimiz her vesileyle Yunan makamlarına iletilmektedir.

Diğer yandan, bilindiği üzere Rodos ve İstanköy'de yaklaşık 6.000 soydaşımız yaşamaktadır. Yunan makamları, 1947 yılında Yunanistan'a katıldığı için 1923 Lozan Antlaşması kapsamında yer almayan Onikiada'daki soydaşlarımızın bu nedenle "Azınlık" statüsünün bulunmadığını öne sürmektedir. Ancak bu husus, Rodos ve İstanköy'deki soydaşlarımızın uluslararası hukuk ilke ve teamüllerine göre, Azınlık haklarından yoksun bırakılmalarını haklı göstermemektedir.

Rodos ve İstanköy'deki soydaşlarımızın hak ve çıkarları ile Osmanlı döneminden kalma vakıflara ait haklar 1912-1947 dönemindeki İtalyan İdaresi altında Cemaat İdaresi, Müftülük ve Evkaf Yönetimi gibi kurumsal yapılanmalar tahtında belirli ölçülerde idame ettirilmiştir. Diğer yandan, Onikiada'yı Yunanistan'a bırakan 1947 tarihli Paris Barış Antlaşmasının 517. Maddesi uyarınca Yunanistan, gerek soydaşlarımızın, gerek vakıf mallarının ilgili İtalyan yasalarıyla güvence altına alınmış hak ve çıkarlarını, ulusal yasalarına aykırı olduğu gerekçesiyle yeni yasa çıkarmadığı takdirde, aynen koruyacağı taahhüdünde bulunmuştur. Bu kapsamda, Rodos ve İstanköy'deki soydaşlarımızın ve vakıfların hak ve çıkarları günümüzde "Onikiada Hukuku" olarak adlandırılabilen Osmanlı kanunnameleri, İtalyan yasa ve nizamnameleri ve nihayet Yunanistan'ın yasalarının oluşturduğu bir toplu mevzuata dayanmaktadır.

Bununla birlikte Onikiada'nın Yunanistan'a katılmasının ardından, Rodos ve İstanköy'deki Cemaat İdaresi ile Evkaf Yönetimi "Vakıf İdare Heyetleri" adı altında

birleştirilerek, anılan heyetlere Yunan makamlarının güdümünde hareket edecek kişilerin atanmasına başlanmıştır. Bu nedenle anılan kurumlar, soydaşların ve vakıfların hak ve çıkarlarının korunması bakımından işlevlerini büyük ölçüde yitirmişlerdir. Müftülük kurumları da sırasıyla 1972 yılında İstanköy'de, 1990 yılında da Rodos'ta son Müftü/Müftü Vekilinin vefat etmelerinin ardından ya kaldırılmış ya da fiilen işlevsiz hale getirilmiştir.

Günümüzde Rodos ve İstanköy'deki tayinli Vakıf İdare Heyetlerinin icraatları, Yunanistan ve adaların yerel makamlarının bu idarelere yönelik yaklaşım ve uygulamaları, Evkafa ait gayrimenkulün ve yasal menfaatlerin korunması, idame ettirilmeleri, vakıf senetlerine uygun biçimde yönetilmeleri, bakım ve restore edilmeleri dahil ilgili tüm hususlar tarafımızdan Yunan makamları nezdinde izlenmekte ve gerektiğinde yasal çerçevede girişimlerde bulunmaktadır. Rodos Müslümanları Kültür ve Kardeşlik Derneği ile İstanköy Müslümanları Kültür, Kardeşlik ve Dayanışma Derneği de son dönemde soydaşların hak ve çıkarlarının korunması amacıyla aktif rol oynamaya başlamışlardır.

Keza bir kısmı vakıf malı olan tarihi nitelikteki taşınmaz kültürel mirasın korunması amacıyla, Yunanistan'ın işbirliğine sevk edilebilmesi yönünde her türlü gayret gösterilmektedir. Bu hususta bir anlaşma imzalanması önerimiz Yunanistan tarafından kabul edilmemiş olmakla birlikte, Dışişleri ve Kültür ve Turizm Bakanlarımız, Yunanlı muhataplarına gönderdikleri mektuplarla, bu alanda işbirliği yapılması yönündeki çağrımızı yinelemişlerdir.

- 3) Ecdad yadigarı vakıf mallarının korunması Hükümetimizin yakından ve hassasiyetle izlediği bir konudur. Vakıf mallarından elde edilecek gelir Azınlığın gelişmesine de katkı sağlayacaktır. 1973-2007 yılları arasında Yunanistan'daki vakıf mallarına tahakkuk ettirilen emlak ve büyük emlak vergileri, Yunanistan Meclisi'nce 16 Nisan 2007 tarihinde kabul edilen 3554 sayılı Yasa'nın 7. Maddesinin 1. fıkrası hükümleri uyarınca silinmiştir. Bununla birlikte, Gümölcine'deki "tayinli" Vakıf İdare Heyeti'nin, 2010 yılı için vakıf mallarının kiraya verilen mülklerinden alınan harçlar, İmar ve İskan Müdürlüğü tarafından kesilen cezalar ve veraset vergilerinden (ve bunların faizlerinden) kaynaklanan 1.209.000 Avro civarında borcu olduğu öğrenilmiştir (2011 vergi borçları henüz tebliğ edilmemiştir). Yunan yönetimince atanan Vakıf İdare Heyetleri ülkemizle işbirliğine yanaşmamaktadır. Bununla birlikte keyfiyet, çeşitli vesilelerle uluslararası toplumun dikkatine getirilmektedir.

- 4) Lozan Antlaşmasının 42. Maddesi "Türk Hükümeti, sözkonusu Azınlıklara ait kiliselere, havralara, mezarlıklara ve öteki din kurumlarına tam bir koruma sağlamayı yükümlenir", 45. Maddesi ise "Bu kesimdeki hükümlerle, Türkiye'nin Müslüman-olmayan Azınlıklarına tanınmış olan haklar, Yunanistan tarafından da, kendi ülkesinde bulunan Müslüman Azınlığa tanınmıştır" şeklindedir. Bu çerçevede Lozan Antlaşması, Batı Trakya Türk Azınlığına ait mezarlıkların korunmasını güvence altına almaktadır.

Keyfiyet, Yunanistan Meclisi'nin 13 Şubat 2008 tarihinde oyçokluğuyla kabul ettiği 3647 sayılı "Batı Trakya Müslüman Azınlığının Vakıf ve Taşınmazlarının Yönetim ve İdaresine İlişkin Yasa"da da bu doğrultuda ele alınmıştır. Anılan Yasa'nın 4. Maddesi aşağıdaki şekildedir:

"4. 1. Bugün var olan ve taşınmaz malvarlığına sahip vakıflar, işbu yasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, kuruluş amaçları doğrultusunda kamu-toplum yararına faaliyetlerde bulunan kurumlar gibi addedilip, bağımsız özel hukuk tüzel kişileri olarak kabul edilirler.

4. 2. Bir önceki paragrafın anlam ve çerçevesinde, İskeçe, Rodöp ve Meriç idari sınırları dahilinde bulunan Müslüman mezarlıkları da vakıf olarak addedilirler.

4. 3. Medeni Kanunun 967. Maddesine göre ortak kullanıma tahsis edilen vakıflar, özel hukuk tüzel kişileri olarak kabul edilmezler."

Bahsekonu 3647 sayılı Yasa'da defin yapılmayan mezarlıklar konusunda herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Bununla birlikte, son dönemde Gümülcine'ye bağlı Yalımlı Köyü (Koptero) Mezarlığının mülkiyeti konusunda ortaya çıkan ihtilaf çerçevesinde Rodop Çok Hakimli Bidayet Mahkemesi'nin aldığı 40/2011 sayılı kararda, Osmanlı döneminde uzun süre kullanılmayan (defin yapılmayan) mezarlıkların başka amaçlara tahsis edilebilmekte olduğu belirtilmek suretiyle, Yalımlı Köyü Mezarlığı'nın Osmanlı döneminde kamu kullanımına tahsis edilmiş devlet malı olduğu, devletlerin ardıllığı ilkesi çerçevesinde mülkiyetinin Yunanistan'a geçtiği ileri sürülmüştür. Lozan Antlaşması ve 3647 sayılı Vakıflar Yasası hükümlerine aykırı hususlar içeren bu kararın temyiz işlemi sürmekte olup, emsal teşkil edecek dava süreci yakından takip edilmektedir.

Zaman zaman mezarlıklarda meydana gelen tahribat olayları titizlikle izlenmekte ve Yunanistan makamlarından, konunun soruşturulması ve gerekli onarımın yapılması talep edilmektedir.

- 5) Batı Trakya'da Azınlığa ait Vakıf İdare Heyetlerine seçilecek üyelerin oluşumu, 3647/2008 sayılı Vakıflar Yasası'nın 10, 11 ve 13. maddelerinde düzenlenmiştir. Bu çerçevede, Yunan vatandaşı, Müslüman ve seçme-seçilme hakkına sahip olan herkes, ilgili vakfın bulunduğu şehirdeki seçmen kütüklerinde kayıtlı Müslüman erkek ve kadın seçmenler tarafından gizli oyla anılan kurul üyeliklerine seçilebileceklerdir.

Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu tarafından 2008/3647 sayılı Vakıflar Yasası hakkında yapılan 12 Mayıs 2008 tarihli açıklamada, anılan yasanın Vakıf İdare Heyetleri için esasen Azınlığın istediği şekilde bir seçim öngörmekte olduğu, ancak Azınlık kuruluşlarınca daha önce Yunan makamlarına iletilen önerilere rağmen, Bölge Genel

Sekreteri'ne tanınan geniş yetkiler ile mülkiyeti vakıflara ait okulların yönetiminin Okul Encümen Heyetlerine bırakılmalarının, vakıf mallarının parçalanmalarına yol açabileceği endişesiyle kabul edilemez olduğu kaydedilmiştir. Anılan yasanın Azınlığın beklentisi doğrultusunda değiştirilmesi için soydaş milletvekilleri ilgili makamlar nezdindeki girişimlerini sürdürmektedirler.

- 6-7) 1955-1998 yılları arasında yürürlükte olan ve "Yunan etnik kökeninden olmayan bir kişinin geri dönme niyeti olmadan Yunan toprağını terk etmesi halinde, Yunan vatandaşlığını yitirdiği ilan edilebilir" hükmünü amir Yunan Vatandaşlık Yasası'nın mülga 19. Maddesi, Yunan vatandaşları arasında açıkça köken ayrımı yapmaktaydı. Söz konusu maddenin, geriye dönük işlemeyecek bir şekilde 1998 yılında ilga edilmesinin ardından Yunan makamları, gerek tarafımızla gerçekleştirdikleri temaslarda, gerek uluslararası platformlarda yaptıkları açıklamalarda, Batı Trakya'daki Müslüman Azınlık üyelerinin Yunanistan Anayasası çerçevesinde diğer Yunan vatandaşlarıyla aynı hak ve yükümlülükler sahip olduğunu belirtmektedirler.

Bahsekonu mülga yasa maddesi uyarınca Yunan vatandaşlığından çıkarılan çoğu Batı Trakyalı, bir kısmı Rodos ve İstanköylü 60 bin civarında soydaşımız ile dolaylı olarak onların çocukları da Yunan vatandaşlığından mahrum edilmişlerdir. Bu konu Yunan tarafıyla yapılan temaslarda uygun şekilde dile getirilmektedir.

Diğer yandan, 2007'den itibaren Yunan makamlarının Yunanistan'da ikamet etmekte olan az sayıdaki 19. Madde mağduru soydaşlarımızdan bazılarına Yunan vatandaşlıklarını iade ettikleri bilinmektedir.

Yunanistan Meclisi'ndeki soydaş milletvekillerinin keyfiyeti ilgili makamlar nezdinde takip ettikleri, soydaş sivil toplum kuruluşlarının da sorunu sürekli uluslararası kamuoyunun gündemine getirdikleri görülmektedir.

- 8) Eğitim, Batı Trakya Türk Azınlığının en temel meselelerinden biridir. Bu konudaki işbirliği isteğimiz Yunan makamlarına iletilmektedir. Yunanistan ile Türkiye arasında imzalanan 1951 tarihli Kültür Anlaşması çerçevesinde karşılıklı olarak Azınlık okullarında görev yapmak üzere 16 kontenjan öğretmeni görevlendirilmektedir. Diğer yandan, 1955 tarihli Nota teatisiyle mutabık kalındığı üzere, karşılıklı olarak 35 kontenjan öğretmeni atanması talebimiz her fırsatta Yunan tarafı nezdinde yinelenmektedir. Ayrıca, 1968 Türk-Yunan Kültür Komisyonu Protokolü hükümleri çerçevesinde Azınlık okullarının Türkçe müfredatlarında kullanılan ders kitapları da ülkemizce sağlanmaktadır.

Yunanistan Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanlığı'nın 1977 yılında çıkardığı 694 ve 695 sayılı kararlarla Azınlık ilkokullarına yeni öğretmen alımı yapılırken Selanik Özel Pedagoji Akademisi (SÖPA) mezunlarına öncelik verilmesi yasal bir zorunluluk haline getirilmiştir. Bu tarihten itibaren Azınlık okullarında görev yapacak yeni öğretmen

kadroları Türkiye ya da üçüncü bir ülkede yükseköğrenim görmüş adaylara tahsis edilmediği gibi, bazı durumlarda, önceden görevlendirilen Türkiye mezunu öğretmenlerin görevlerine son verilmesi uygulamasında dahi gidilmiştir. Böylece Azınlık okulları, eğitim kalitesinin düşük düzeyi nedeniyle sürekli eleştirilere maruz kalan SÖPA mezunlarına emanet edilmiştir. Azınlığın ısrarlı talepleri sonunda Yunan makamları 24 Mayıs 2011 tarih ve 3966 sayılı Yasa'yla SÖPA'nın kapatılmasını kararlaştırmışlardır. Bu bağlamda 2010-2011 öğretim yılında SÖPA'ya öğrenci alımı durdurulmuş olup, 31 Ağustos 2013 tarihi itibarıyla de kapatılacağı açıklanmıştır.

Bu çerçevede, Azınlık okullarına öğretmen yetiştirilmesini teminen Selanik Aristo Üniversitesi Pedagoji Fakültesi'nde Azınlık mensubu öğrencilerin kabul edileceği bir "Seçmeli Ders Programı" ihdas edilmiş olup, 2011-2012 ders yılında 21 soydaş öğrenci anılan programa kaydolmuştur.

Halihazırda Batı Trakya'daki mevcut iki Azınlık Ortaokul-Lisesi'nde görevli 27 soydaş öğretmenin tümü ülkemiz üniversitelerinden mezundur.

Öte yandan, Azınlık okullarında görev yapan öğretmenlerin pedagojik formasyonlarının iyileştirilmesi için bir dizi önerimiz Yunan makamlarıyla paylaşılmıştır.

Yunanistan'da halen Azınlık anaokulu bulunmamaktadır. 3518/2006 sayılı yasayla, 2007-2008 öğretim yılından itibaren Yunanistan'da bir yıllık anaokulu eğitimi zorunlu hale gelmiştir. 2009-2010 ders yılı başında Sirkeli Belediyesi sınırları içerisinde soydaşlarımızın yoğun olarak yaşadığı dört köyde açılan devlet anaokullarında yalnızca Yunanlı öğretmenler kadrolu olarak görevlendirilmiş; üniversite mezunu dört soydaşımız ise sözleşmeyle geçici olarak işe alınmak istenmiştir. Ancak, anadilini iyi öğrenemeyen bir çocuğun gelişiminde sorunlar yaşayacağı gerçeğinden hareket eden Azınlık, çift dilli anaokulu talebini ısrarla dile getirmektedir. Öte yandan, kar amacı gütmeyen Azınlık kuruluşu "Batı Trakya Azınlığı Kültür ve Eğitim Şirketi" (BAKEŞ) tarafından Azınlık anaokulu açılmasını teminen 2011 Aralık ayında ilgili Yunan makamlarına başvurular yapılmış olup, halen yanıt beklenmektedir.

Batı Trakya Türk Azınlığı, Lozan Antlaşması başta olmak üzere, ikili ve çok taraflı anlaşmalardan kaynaklanan hukuki statüsü çerçevesinde ve Yunanistan'ın AB üyeliğinden kaynaklanan Azınlığa yönelik yükümlülüklerinden yola çıkarak, anaokulu gereksinimini kendi özgün yapıları çerçevesinde karşılamaya çalışmaktadır. Bu bağlamda BAKEŞ ve Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler bünyesinde gönüllülük esasına dayalı olarak Azınlık çocuklarına dönük eğitsel çalışmalar sürdürülmektedir.